

Regeerakkoord: militaire investeringen en migratiebestrijding

Mark Akkerman

Het regeerakkoord dat de coalitie van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie begin oktober na lang onderhandelen presenteerde, is een schep bovenop de gure rechtse wind die door de voorgaande kabinetten al was ingezet. Belastingverlagingen voor de rijken, verdere bezuinigingen op de zorg, meer geld voor repressie en nationalistische tendensen, zoals het verplicht aanleren van het Wilhelmus op scholen. En op internationaal gebied: meer geld voor de krijgsmacht, waaronder voor grote wapenaankopen, en een buitenlands beleid dat vooral gericht is op het stoppen van vluchtelingenstromen richting Europa.

Wat betreft defensie: forse nieuwe investeringen staan centraal. Deze lopen op tot 1,5 miljard euro per jaar. Ze zijn onder meer gericht op het vergroten van de operationele inzetbaarheid van de krijgsmacht. 'Militaire missies zijn integraal onderdeel van het buitenlands beleid', zo staat in het regeerakkoord. We kunnen dus volop deelname aan internationale militaire operaties blijven verwachten.

De regering gaat 'een veiligheidsstrategie ontwikkelen waarin binnen- en buitenlandse dreigingen, waaronder terrorisme het hoofd worden geboden.' Het op een hoop vegen van internationale en nationale veiligheid is in de praktijk vooral een excuus en dekmantel voor militarisering van binnenlandse veiligheid gebleken. De 'ring van instabiliteit rondom Europa wordt gezien als buitenlandse dreiging, wat volgens het regeerakkoord leidt tot zaken als migratie, internationaal jihadisme en, hoewel in het akkoord niet specifiek benoemd, dreiging vanuit Rusland.

Nieuwe wapens

Het regeerakkoord zet de weg voort die ook al in de defensiebegroting voor 2018 ingeslagen werd. Het grootste deel van de extra defensie-uitgaven, met name aankopen van nieuwe wapens, komt daarin voor rekening van de post 'investeringen', die daarmee in totaal op 2 miljard euro uitkomt. Het grootste deel daarvan, ruim 850 miljoen, wordt opgeslokt door de aanschaf van het nieuwe gevechtsvliegtuig F35 (Joint Strike Fighter). De andere grote kostenpost betreft de defensiebrede vervanging van operationele wielvoertuigen, waarvoor 830 miljoen euro op de begroting staat. Met de geplande vervanging van de vier huidige onderzeeboten, vanaf 2027, zit een nieuw miljardenproject, met soortgelijke vragen over nut en noodzaak als de F35, in de pijplijn. Het is de bedoeling dat hierover in 2018 knopen doorgehakt gaan worden.

Nucleaire oorlogvoering

Nederland mag voorrang blijven verlenen aan de nationale militaire en security-industrie bij wapenaankopen. Ongetwijfeld

heeft een effectieve lobby vanuit deze industrie daaraan bijgedragen. Wapenbedrijf Thales Nederland werd daags na de presentatie van het regeerakkoord al op haar wenken bediend. Op uitnodiging van CDA-Kamerlid Knops gaf het bedrijf in de Tweede Kamer een presentatie over raketverdediging, met bijzondere aandacht voor promotie van de eigen Smart-L radartechnologie. Het uiteindelijke doel hierbij lijkt hierbij te zijn de aanschaf van anti-ballistische SM-3 raketten voor gebruik op de luchtverdedigings- en commandafregatten (LCF), de zwaarste gevechtsschepen van de Koninklijke Marine. Met deze fregatten speelt de Nederlandse krijgsmacht een rol in de nucleaire oorlogvoering, want de meeste ballistische raketten zijn nucleaire raketten.

Vluchtelingen: dubbel beleid

Als het aan de nieuwe regering ligt, gaat de Europese Unie zich nog harder opstellen tegenover vluchtelingen. Het regeerakkoord staat vol maatregelen die ertoe moeten leiden dat vluchtelingen vooral buiten Europa worden gehouden of daar zo snel mogelijk terecht komen.

Tegelijkertijd worden de oorzaken van vluchtelingenstromen verder gevoed door fors te investeren in de krijgsmacht, om deze voor internationale interventies gereed te houden, en wapenhandel naar het Midden-Oosten en Noord-Afrika te laten voortduren. Nederland voert op het moment weliswaar een terughoudend wapenexportbeleid richting bijvoorbeeld Saoedi-Arabië, maar blijft leveren aan landen als Egypte, de VAE en Jordanië. Landen dus die betrokken zijn bij de verwoestende oorlogen in Syrië en Jemen, en die gekarakteriseerd worden door repressieve regimes en mensenrechtenschendingen.

Turkije-deal als voorbeeld

Kernpunt van de regeringsplannen is het sluiten van overeenkomsten met landen buiten Europa, die moeten voorkomen dat vluchtelingen de oversteek naar Europa maken én gedepoteerde vluchtelingen, zowel eigen burgers als zij die via het betreffende land gereisd zijn, terug moeten nemen. De Turkije-deal, waarvoor het idee mede uit Nederlandse koker kwam, moet hierbij als voorbeeld dienen. Turkije kreeg miljarden euro's, onder meer om schepen en helikopters te kopen, in ruil voor het tegenhouden en terugnemen van alle vluchtelingen die naar de EU proberen door te reizen. Sindsdien komen er steeds meer verhalen boven over geweld tegen vluchtelingen door Turkse grenswachten, over illegale deportaties en de uitzichtloze situatie waarin vluchtelingen gehouden worden.

Grensbewakingen

Volgens het regeerakkoord wordt de Nederlandse capaciteit voor grensbewaking uitgebreid, zodat er meer bijgedragen kan worden aan Europese operaties, zoals de missies van

Frontex op de Middellandse Zee. Nu al levert Nederland regelmatig schepen, helikopters en personeel, afkomstig van marechaussee, kustwacht, marine en politie, voor zulke missies. Ook worden er trainingen gegeven aan grenswachten van diverse Afrikaanse landen. Voor de grensbewakingstaken van de Koninklijke Marechaussee, zowel in Nederlands als in EU-verband worden volgens de defensiebegroting voor komend jaar jaarlijks al tientallen miljoenen euro's extra vrijgemaakt.

Lippendienst

Er wordt in het regeerakkoord nog wel lippendienst bewezen aan zaken als mensenrechten en beschikbaarheid van medische zorg voor vluchtelingen, maar een ieder die kan zien dat de EU er geen enkele moeite mee heeft vluchtelingen terug de hel van Libië in te sturen kan wel bedenken dat het ook niet meer is dan lippendienst. Ondanks de fragiele bestuurlijke en veiligheidssituatie in Libië, het voortdurend schenden van mensenrechten en de door iedereen verworpen mensonterende situatie in detentiecentra voor vluchtelingen, ziet de EU Libië als de belangrijkste externe poortwachter. Oftewel: zolang mensen maar buiten ons zicht, buiten de grenzen van Europa, creperen hebben wij er tenminste geen last van.

Misbruik ontwikkelingsgelden

Aan bestrijding van racisme en islamofobie, waar veel vluchtelingen in Nederland mee te maken krijgen, wordt in het regeerakkoord geen woord besteed. Geen wonder ook, want de regeringsplannen zullen deze alleen maar verder aanwakkeren en extreem-rechts de wind nog meer in de zeilen geven. De

boodschap dat vluchtelingen minderwaardig zijn klinkt immers in het hele regeerakkoord door: rechtsbijstand en sociale burgerrechten worden hen grotendeels ontnomen, er moet meer gedepoteerd worden en het VN Vluchtelingenverdrag moet herzien worden.

Het regeerakkoord is een schandelijk nationalistisch vod waarin vluchtelingen tot üntermenschen gedegradeerd worden en het buitenlands beleid verengd wordt tot het hoofddoel 'beperken van migratie'. Daarvoor moet de krijgsmacht ingezet worden, moeten landen in Afrika onder grote druk gezet en gechanteerd worden en ontwikkelingsgelden worden misbruikt. Het beetje extra geld voor ontwikkelingssamenwerking, waar grif mee wordt geschermd door de nieuwe regeringspartijen, is namelijk vooral bedoeld om migratie te stoppen. Landen die hieraan niet meewerken worden gekort en anderszins met 'negatieve prikkels' aangepakt.

Gericht op eigenbelang

Het nieuwe regeerakkoord roept al met al een uitermate verontrustend beeld op van een Nederland dat volledig op het eigenbelang gericht met de rug naar de rest van de wereld, in het bijzonder de armere delen, gaat staan en alles wat van buiten komt als vijand beschouwt. Buitenlands beleid is gericht op het tegengaan van al dan niet vermeende dreigingen en draagt in geen geval een visie van een streven naar echte mondiaal gedeelde vrede en veiligheid in zich. Wij zullen moeten blijven wijzen op wegen die wel deze richting op gaan, zoals het inzetten op conflictpreventie, diplomatie, eerlijkere handelsrelaties, hulp aan vluchtelingen en echte ontwikkelingsamenwerking.